

Dosarul nr.3ra-885/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – A. Paniș

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – I. Muruianu, E. Palanciuc, A. Minciuna

ÎNCHEIERE

03 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Vasile Stăvilă împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării și achitării pensiei pentru vechime în muncă,

împotriva deciziei din 19 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a menținut hotărârea din data de 07 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

constată:

La 04 aprilie 2019 Vasile Stăvilă a depus acțiune în contenciosul administrativ, concretizată ulterior, împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.S489/19 din 21 martie 2019, obligarea emiterii actului administrativ individual privind recalcularea și achitarea pensiei pentru vechime în muncă, reieșind din salariul mediu lunar achitat procurorului-șef al Procuraturii teritoriale, începând cu data dobândirii dreptului de recalculare din 01 ianuarie 2013 până la 16 iunie 2017. (f.d.2, 26)

În motivarea acțiunii Vasile Stăvilă a indicat că a activat în cadrul organelor Procuraturii în diferite funcții în perioada anilor 1994-2015, având o vechime în muncă în funcție de procuror de peste 20 ani. Începând cu 15 februarie 2007, fiind în funcție de procuror-șef al raionului Orhei, i-a fost stabilită pensia pentru vechime în muncă în mărime de 80 % din salariu mediu lunar, potrivit funcției deținute, cu recalcularea pensiei la fiecare majorare ordinară al salariului lunar al procurorului în exercițiul funcției respective.

Potrivit Legii nr. 37 din 07 martie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 355 din 23 decembrie 2003 „cu privire la sistemul de salarizare în sistemul bugetar”, salariul procurorului s-a majorat cu 35 %, care se efectuează începând cu 01 ianuarie 2013.

Prin hotărârea din data de 23 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze și să-i achite pensia pentru vechimea în muncă, reieșind din salariul mediu lunar achitat procurorului-șef al Procuraturii teritoriale, ținând cont de majorarea salariului procurorului, începând cu 16 iunie 2017.

Casa Națională de Asigurări Sociale a executat hotărârea instanței judecătorești din 23 ianuarie 2018 și a recalculat pensia pentru vechimea în muncă lui Vasile Stăvilă începând cu data de 16 iunie 2017.

Reclamantul a menționat că instanța de judecată prin hotărârea din 23 ianuarie 2018 a dispus recalcularea pensiei din momentul adresării lui Vasile Stăvilă către Casa Națională de Asigurări Sociale. Totodată, instanța de judecată a stabilit că dreptul de recalculare a pensiei la majorarea salariului de funcție al procurorului-șef al Procuraturii teritoriale, de către reclamant a fost dobândit la data de 01 ianuarie 2013.

În aceste circumstanțe Vasile Stăvilă se consideră îndreptățit de a solicita recalcularea pensiei pentru perioada 01 ianuarie 2013 – 16 iunie 2017, iar prin refuzul de a recalcula pensia pentru perioada indicată, autoritatea pârâtă îi încalcă un drept prevăzut de lege, drept dobândit de acesta prin hotărâre irevocabilă a instanței judecătorești la momentul stabilirii pensiei pentru vechimea în muncă.

Prin hotărârea din data de 07 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis acțiunea înaintată de către Vasile Stăvilă, s-a anulat ca ilegală decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. S-489/19 din 21 martie 2019, s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să-i recalculeze și să-i achite lui Vasile Stăvilă pensia pentru vechimea în muncă reieșind din salariul mediu lunar achitat procurorului șef al Procuraturii teritoriale, având în vedere majorarea salariului procurorului, pentru perioada 01 ianuarie 2013 – 16 iunie 2017.

Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel, în termen, de către Casa Națională de Asigurări Sociale, solicitând admiterea apelului declarat și casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 19 mai 2021 a respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, a menținut hotărârea din data de 07 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Instanțele de judecată în temeiul art. 34, alin. (1), alin. (6) din Legea nr. 118 din 14 martie 2003 cu privire la Procuratură (abrogată la 17 martie 2009, dar în vigoare la data stabilirii pensiei reclamantului), art. III al Legii nr.37 din 07 martie 2013, potrivit căruia recalcularea salariilor pentru persoanele care dețin funcții de demnitate publică și pentru personalul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică se va efectua începând cu 01 ianuarie 2013, art.73, alin. (8) din Legea nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură (în redacția până la 01 august 2011) în colaborare cu hotărârea Curții Constituționale nr. 9 din 30 martie 2004 au concluzionat că dreptul social cu privire la beneficierea pensiei pentru vechimea în muncă, inclusiv și recalcularea acesteia, în dependență de majorarea salariului procurorului în exercițiu, a fost dobândit de către reclamant, în temeiul Legii nr. 118 din 14 martie 2003 cu privire la Procuratură și are valoare economică incontestabilă.

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale un drept social poate fi obiectul protecției constituționale garantate de art. 46 și respectiv, art. 1 din protocolul nr. 1 la Convenția Europeană, în cazul când dreptul social respectiv este dobândit și are o valoare economică.

Instanțele de judecată au constatat că la 15 februarie 2007 lui Vasile Stăvilă i s-a stabilit pensia pentru vechime în muncă în mărime de 80 % din salariul mediu lunar potrivit funcției deținute de procurorul-șef al Procuraturii raionului Orhei, cu recalcularea pensiei la fiecare majorare ordinară a salariului lunar al procurorului în

exercițiul funcției respective. Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a dispus recalcularea și achitarea pensiei pentru vechime în muncă, reieșind din salariul mediu lunar achitat procurorului-șef al Procuraturii teritoriale, ținându-se cont de majorarea salariului procurorului, începând cu data de 16 iunie 2017.

În aceste circumstanțe și având în vedere că prin prisma art. 2 din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 dreptul la pensie este imprescriptibil instanțele de judecată au conchis că acțiunea este întemeiată, ori Legea nr. 37 din 07 martie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 335 din 23 decembrie 2005 stabilește expres că recalcularea salariului se va efectua începând cu 01 ianuarie 2013.

Argumentul Casei Naționale de Asigurări Sociale precum că urmare a modificărilor efectuate la art. 73 din Legea nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură, începând cu 01 iulie 2011, procurorii pensionați nu mai beneficiază de dreptul la recalcularea pensiei în dependență de majorarea salariului procurorului în exercițiu a fost respins de instanțele de judecată, ori noile reglementări au avut ca scop de a stabili noi reguli în privința colaboratorilor care au activat în organele procuraturii și au obținut dreptul la pensie după intrarea în vigoare a noilor reglementări, adică după 01 iulie 2011 și nicidecum prin noile prevederi nu se prezumă schimbarea situației pensionarilor, foști colaboratori ai organelor procuraturii, care au dobândit dreptul la pensie până la intrarea în vigoare a acestor reglementări.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi decizii.

În motivarea recursului Casa Națională de Asigurări Sociale a menționat că instanța de apel a adoptat decizia contestată pripit, nefiind studiate minuțios actele normative în vigoare care reglementează obiectul litigiului.

De asemenea a mai indicat că obiectul referitor la recalcularea pensiei, în dependență de majorarea salariului procurorului în exercițiu, a fost deja supus examinării în instanța de judecată, care a constatat că Vasile Stăvilă urmează să beneficieze de dreptul de recalculare a pensiei la creșterea ordinară a salariului procurorului în exercițiu începând cu data de 16 iunie 2017. Vasile Stăvilă prin prezenta acțiune a invocat dezacordul privind executarea hotărârii instanței de judecată din 23 ianuarie 2018, urmărind intenția de a schimba data executării acesteia și anume din 16 iunie 2017 în 13 ianuarie 2013.

Autoritatea recurentă a relatat că instanțele de judecată ierarhic inferioare au obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a recalcula pensia pentru vechime în muncă lui Vasile Stăvilă ținându-se cont de majorarea salariului procurorului în exercițiu începând cu data de 01 ianuarie 2013, pe când art. III al Legii nr.37 din 07 martie 2013 privind modificarea și completarea Legii nr. 335 din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sistemul bugetar, prevede că prezenta lege se pune în aplicare la data publicării și anume 05 aprilie 2013.

La 25 august 2021 Vasile Stăvilă a depus referință la recursul înaintat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil și neîntemeiat, menționând că autoritatea recurentă nu a invocat careva încălcări esențiale sau aplicare eronată a normelor de drept material sau procedural și nu pretinde că aprecierea probelor ar fi fost arbitrară.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 19 mai 2021.

Decizia motivată a fost notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale la 15 iunie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la fila dosarului 163.

Casa Națională de Asigurări Sociale s-a conformat prevederilor legale și prin intermediul poștei electronice la 30 iunie 2021 a expediat recursul motivat, semnat electronic.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs menționează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către Casa Națională de Asigurări Sociale, este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, înaintat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh